

УДК 338.439:664.7

О. О. Масляєва,
к. е. н., доцент кафедри економіки,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5703-4680>

І. В. Хацевська,
здобувач групи МгЕКз-1-23,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-2207-6067>

Я. К. Федоров,
здобувач групи МгЕК-1-23,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-5965-4244>

DOI: 10.32702/2306-6792.2024.13.91

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗЕРНОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

O. Masliaieva,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Economics,
Dnipro State University of Agriculture and Economics
I. Khatsevska,
Student group МгЕКз-1-23, Dnipro State University of Agriculture and Economics
Y. Fedorov,
Student group МгЕКз-1-23, Dnipro State University of Agriculture and Economics

ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT TRENDS OF GRAIN PROCESSING ENTERPRISES IN MODERN CONDITIONS

Організаційно-економічні тенденції відіграють важливу роль у забезпеченні сталого функціонування діяльності зернопереробних підприємств. Вони є необхідним елементом, який допомагає досягти успіху в ефективному управлінні і забезпеченні високої економічної діяльності підприємств. У статті розглянуто особливості економічної та організаційної складової діяльності зернопереробних підприємств. Встановлено зв'язок між цими складовими, визначено вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на діяльність підприємства, розглянуто комплексну організаційно-економічну складову розвитку на прикладі зернопереробного підприємства. Обґрунтовано систему організаційних та економічних тенденцій підприємств у забезпеченні сталого економічного розвитку.

Встановлено, що для ефективного забезпечення розвитку зернопереробних підприємств необхідно постійно пристосовуватися до змін, реагуючи на сучасні виклики, швидко адаптуватися в ринковому просторі. Підвищення конкурентоспроможності, розширення сфери збуту, оптимізація виробничих процесів і активне інвестування у передові технології стають стратегічними пріоритетами для успішного розвитку підприємств у даній галузі. Крім того, успішне управління дозволить зернопереробним підприємствам забезпечити стабільність та зростання у конкурентному середовищі. Успішність у реалізації цих тенденцій дозволить зернопереробним підприємствам не лише зберегти, але й зміцнити своє лідерство на ринку харчових продуктів.

Економічні тенденції мають значний вплив на зернопереробні підприємства, оскільки зміни на світових ринках зернових культур можуть впливати на вартість сировини та конкурентоспроможність продукції. Також, коливання валютних курсів та зміни тарифів можуть впливати на вартість виробництва та експорт продукції. Важливою є інвестиційна привабливість галузі, оскільки розвиток нових технологій та модернізація виробництва можуть залежати від доступності фінансування.

Організаційні тенденції також впливають на розвиток зернопереробних підприємств. Ефективне управління персоналом, впровадження сучасних технологій та оптимізація виробничих процесів стають ключовими факторами конкурентоспроможності. Крім того, зміни в споживчих уподобаннях та законодавстві можуть вимагати від підприємств зміни в асортименті продукції та виробничих стандартах.

Успішне збалансування економічних та організаційних тенденцій дозволить зернопереробним підприємствам забезпечити стабільний розвиток у змінному економічному середовищі та зберегти конкурентоспроможність у галузі. Важливим є постійний аналіз та адаптація до нових умов, що дозволить підприємствам ефективно реагувати на зміни та досягати успіху у сучасному ринковому середовищі.

Таким чином, економічні та організаційні тенденції визначають подальший шлях розвитку зернопереробних підприємств, вимагаючи від них не лише гнучкості та адаптивності, але й стратегічного бачення та інноваційного підходу до бізнесу.

Organizational and economic trends play a crucial role in ensuring the sustainable operation of grain processing enterprises. They constitute an essential element that aids in achieving success in efficient management and ensuring high economic performance of enterprises. This article examines the peculiarities of the economic and organizational components of grain processing enterprises' activities. The correlation between these components is established, the impact of external and internal factors on enterprise activities is determined, and a comprehensive organizational and economic component of development is considered using the example of a grain processing enterprise. A system of organizational and economic trends for enterprises in ensuring sustainable economic development is substantiated.

It has been established that for the effective development of grain processing enterprises, it is necessary to constantly adapt to changes, respond to modern challenges, and quickly adapt in the market space. Increasing competitiveness, expanding market reach, optimizing production processes, and actively investing in advanced technologies become strategic priorities for the successful development of enterprises in this industry. Additionally, successful management will enable grain processing enterprises to ensure stability and growth in a competitive environment. The successful implementation of these trends will allow grain processing enterprises not only to preserve but also to strengthen their leadership in the food products market.

Economic trends significantly impact grain processing enterprises. Changes in global grain markets can affect the cost of raw materials and the competitiveness of products. Additionally, fluctuations in currency exchange rates and changes in tariffs can influence production costs and the export of products. The investment attractiveness of the industry is also crucial, as the development of new technologies and the modernization of production may depend on the availability of funding.

Organizational trends also influence the development of grain processing enterprises. Effective personnel management, the implementation of modern technologies, and the optimization of production processes become key factors of competitiveness. Additionally, changes in consumer preferences and legislation may require enterprises to adjust their product range and production standards.

Successful balancing of economic and organizational trends enables grain processing enterprises to ensure stable development in a changing economic environment and maintain competitiveness in the industry. Continuous analysis and adaptation to new conditions are essential, allowing enterprises to effectively respond to changes and achieve success in the modern market environment.

Thus, economic and organizational trends define the further development path of grain processing enterprises, requiring not only flexibility and adaptability but also strategic vision and an innovative approach to business.

Ключові слова: зернопереробні підприємства, організаційно-економічні тенденції, аграрне підприємство, стратегія розвитку, ринкові умови господарювання.

Key words: grain processing enterprises, organizational and economic trends, agricultural enterprise, development strategy, market conditions of management.

ВСТУП

Зернопереробні підприємства є ключовими для забезпечення продовольчої безпеки країни. За останні роки галузь зазнала значних змін: зменшилося виробництво борошна, виник надлишок виробничих потужностей, зросла концентрація виробників на ринку та інтенсивність конкуренції, збільшився експорт борошна. Водночас провідні підприємства галузі здійснили масштабні реконструкції своїх виробничих потужностей. Однак, початок війни в лютому 2022 року вніс суттєві зміни з структури як виробниц-

тва борошна так і в структуру реалізації продукції, що впливає на подальший розвиток окремих зернопереробних підприємств. Ще одним викликом розвитку вітчизняного борошномельного сектору є кандидатство України в ЄС, а також безквотний експорт борошномельної продукції в Європу відкритий в черні 2022 року і продовжений до червня 2024 року, що дозволило українським виробникам зернопереробної продукції вільніше продавати свою продукцію на європейському ринку. Ці події суттєво змінюють розвиток всієї харчової промисловості Ук-

раїни і зернопереробних підприємств в тому числі. В сучасних умовах з'являється багато невизначеностей у досягненні очікуваних результатів, зростають ризики та ймовірність невдач і непередбачених втрат. Тому розробка організаційно-економічних заходів розвитку зернопереробних підприємств створить необхідні передумови для ефективного вирішення низки актуальних соціально-економічних проблем та перспектив розвитку.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питанням об'єктивної оцінки організаційних та економічних тенденцій розвитку зернопереробних підприємств та визначенням основних напрямів його подальшого розвитку приділена значна увага в роботах багатьох вітчизняних дослідників. Різні аспекти порушеної проблеми висвітлюються в працях таких провідних учених, як В. Г. Андрійчук, Н. А. Правдюк, Л. О. Матвійчук, О. Ф. Яременко, та інші. Водночас потребують ґрунтовних аналітичних досліджень тенденції, які визначають сучасний стан функціонування зернової галузі та стратегічних напрямів розвитку зернового сектора. Проблеми розробки шляхів стратегічного аналізу зернової галузі України, в силу певних об'єктивних причин, залишаються донині недостатньо дослідженими, що визначило актуальність та мету статті. Економічні та організаційні тенденції визначають подальший шлях розвитку зернопереробних підприємств, вимагаючи від них не лише гнучкості та адаптивності, але й стратегічного бачення та інноваційного підходу до бізнесу.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Обґрунтування теоретичних основ та надання практичних рекомендацій щодо організаційно-економічних заходів розвитку зернопереробних підприємств.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Харчова промисловість є потужним сектором економіки України. До харчової промисловості належать понад 40 галузей, підприємства яких випускають харчові продукти, напої та тютюнові вироби. У довоєнний період підприємства харчової промисловості виробляли близько 20 % від загального обсягу промислової продукції в Україні і забезпечували внутрішній споживчий ринок продуктами харчування майже на 90 %.

Розвиток зернопереробних підприємств в умовах ринкових перетворень національної

економіки спрямований на забезпечення продовольчої безпеки країни. Організаційні та економічні засади на рівні підприємства в цьому секторі мають особливе значення, оскільки вони визначають його ефективність, конкурентоспроможність та стійкість діяльності підприємств. Подолання кризових явищ, що торкнулися всіх секторів агропромислового комплексу, є надзвичайно важливим завданням. Нестабільність розвитку та зниження ефективності виробництва в зерновій галузі створюють значні проблеми. Коливання валових зборів зерна з року в рік вимагають комплексних організаційно-економічних заходів. Важливо врегулювати взаємовідносини між виробниками зерна та заготівельно-збутовими і переробними підприємствами. Це включає підтримку рівноваги між попитом і пропозицією через резервні та інтервенційні закупівлі, що передбачають дії держави щодо купівлі або продажу сільськогосподарської продукції, зокрема зерна, на внутрішньому ринку з метою регулювання його цін та стабілізації ринку. Цей механізм використовується для підтримки цін на прийнятному рівні, захисту інтересів виробників та споживачів, а також забезпечення продовольчої безпеки країни. Забезпечення прозорості процедур продажу за об'єктивними цінами є ключовим фактором. Створення регульованого ринку зерна і продуктів його переробки значною мірою визначає ефективність галузі. Системний аналіз показує наявність проблем дестабілізації виробництва у зерновій галузі. Формування паритетних і взаємовигідних економічних відносин між складовими галузі потребує раціонального вирішення.

Аналізуючи особливості діяльності вітчизняних підприємств, зазначимо, що економічна і організаційна складові реалізуються у формі загального управління підприємством, а також включають управління різними напрямками його діяльності, а саме: управління господарськими процесами, управління персоналом, управління усіма видами ресурсів, які використовуються на підприємстві, управління маркетинговою діяльністю, управління фінансовою діяльністю підприємства, управління техніко-технологічним розвитком, управління економічною безпекою, серед яких необхідно виділити і аналіз впливу зовнішнього і внутрішнього середовища на діяльність підприємств [1].

Однією із важливих частин процесу організаційно-економічних заходів щодо розвитку підприємств, є проведення SWOT-аналізу. Оскільки, недостатньо лише проаналізувати вплив зовнішнього та внутрішнього середовища у

		Зовнішнє середовище	
		Можливості	Загрози
Внутрішнє середовище	Сильні сторони	<i>Сильні сторони «Strengths»</i>	<i>Слабкі сторони «Weaknesses»</i>
		<ul style="list-style-type: none"> - Використання передових технологій для забезпечення високих стандартів якості. - Наявність кваліфікованих і досвідчених працівників у галузі зернопереробки. - Великий обсяг виробничих потужностей дозволяє задовольнити значні ринкові потреби. - Налагоджені ланцюги постачання та розповсюдження продукції. - Довгострокові контракти з постачальниками зерна та покупцями готової продукції. 	<ul style="list-style-type: none"> - Необхідність модернізації деяких виробничих ліній. - Значні витрати на енергоресурси через неефективність деяких процесів. - Коливання в постачанні сировини через сезонні фактори. - Обмежений асортимент продукції може знижувати конкурентоспроможність. - Необхідність впровадження більш екологічних технологій. - Втрата кваліфікованих працівників через евакуацію або мобілізацію. - Коливання в економіці, які можуть вплинути на ринок збуту та вартість сировини.
	Слабкі сторони	<i>Можливості «Opportunities»</i>	<i>Загрози «Threats»</i>
		<ul style="list-style-type: none"> - Вихід на нові внутрішні та зовнішні ринки. - Впровадження новітніх технологій для підвищення ефективності виробництва. - Використання державних програм підтримки сільського господарства та переробної промисловості. - Перехід до виробництва органічної продукції з вищою доданою вартістю. - Співпраця з іншими підприємствами для спільного використання ресурсів та розвитку нових проєктів. 	<ul style="list-style-type: none"> - Зростання кількості конкурентів на ринку зернопереробки. - Нові регуляції та обмеження можуть ускладнити ведення бізнесу. - Посухи, повені та інші природні явища, що можуть вплинути на постачання сировини. - Нестабільні ціни на зерно та інші компоненти можуть вплинути на рентабельність виробництва. - Прямі загрози від бойових дій, пошкодження інфраструктури, перебої у постачанні сировини та вивезенні готової продукції. - Руїнування інфраструктури та блокування портів ускладнюють експорт та внутрішні перевезення. - Підвищення вартості енергоресурсів та сировини через перебої у постачанні та загальні економічні труднощі. - Забезпечення безпеки працівників та збереження виробничих потужностей у зонах бойових дій або поблизу них

Рис. 1. Матриця SWOT-аналізу зернопереробного підприємства

розрізі їх окремих підсистем, визначити ступінь конкурентоспроможності підприємства, потрібно обґрунтувати значущість і рівень впливу на подальший розвиток організації окремих факторів та їхніх груп [4]. Проведення SWOT-аналізу допомагає підприємствам розуміти свої внутрішні переваги та недоліки, а також зовнішні можливості та загрози, що дає змогу мати переваги у розробці організаційно-економічних заходів щодо подальшого розвитку підприємств та підвищенню конкурентоспроможності. Для аналізу поточного стану зернопереробних підприємств в структурі харчової промисловості та виявлення перспектив їх розвитку найбільш ефективним вважається метод SWOT-аналізу.

В процесі аналізу організаційно-економічних тенденцій розвитку зернопереробних

підприємств можна виділити організаційну складову, яка проявляється у організації розробці і впровадженні економічних заходів у діяльність підприємства формування його ефективної організаційної структури. За допомогою організаційної структури можна вивчити та оцінити розподіл функцій та повноважень, фінансову звітність, кадрову політику, а також особливості господарської діяльності, яку здійснює підприємство. Економічна складова, пов'язана з підходами реалізації управління економічною діяльністю підприємства. Вона відповідає за фінансове забезпечення діяльності підприємства, розроблення і реалізації якісної діагностики діяльності, усунення ризиків, що виникають в процесі її здійснення, контроль і оцінку ефективності діяльності суб'єкта господарювання.

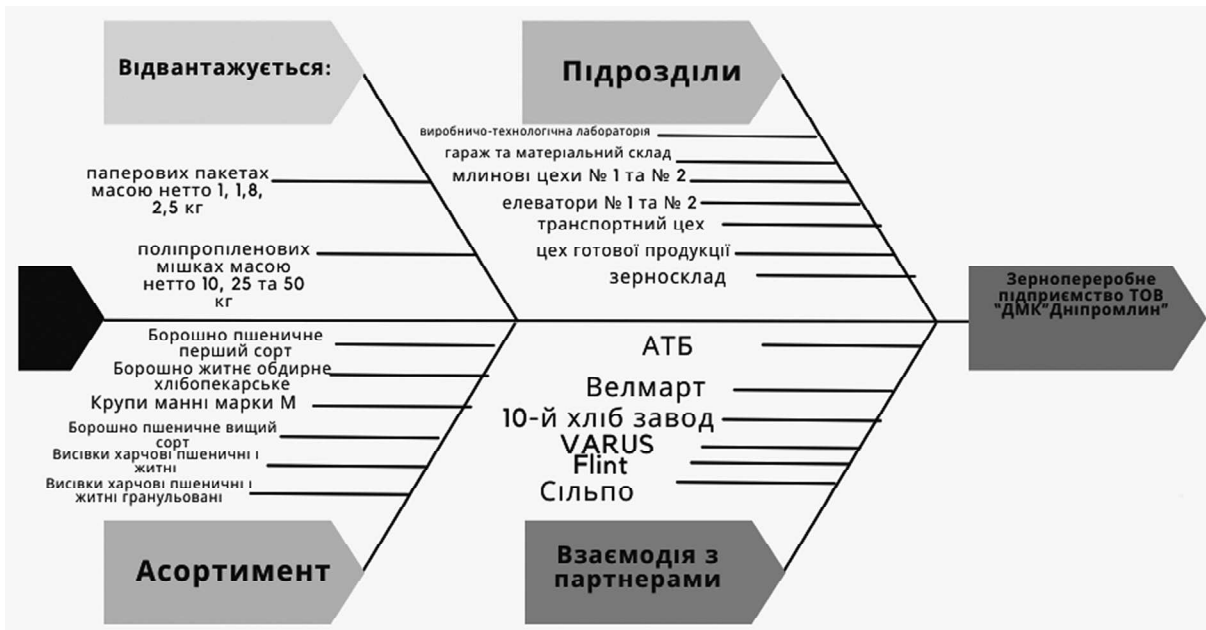

Рис. 2. Організаційна та економічна складова розвитку зернопереробного підприємства на прикладі ТОВ "ДМК" Дніпромлин"

ТОВ "ДМК" Дніпромлин" — одне з перших і найбільших зернопереробних підприємств України. Підприємство ТОВ "ДМК" Дніпромлин", знаходиться в центральній частині міста Дніпро. Свій початок "Млин на Дніпрі" бере з 1894 року. На цей час до складу підприємства входять: борошномельний цех № 1, борошномельний цех № 2, елеватори № 1, № 2, цех готової продукції зі складом безтарного зберігання борошна та дільницями фасування, транспортна дільниця, електроцех, паросиловий цех, ремонтно-механічний цех, адміністративна побутова дільниця, тарна ділянка, ВОХР, виробничо-технологічна лабораторія, автотransпортна дільниця. З 2012 року на підприємстві впроваджена міжнародна система якості ХАСП, яка щорічно підтверджується міжнародним аудитором і вдосконалюється згідно новим вимогам сертифікації. За цей проміжок часу підприємство кілька разів реконструювалося, проводилася модернізація, обновлялося технологічне й транспортне устаткування, змінювався асортимент продукції, що випускається [8].

Утворюється комплексна організаційно-економічна складова розвитку зернопереробного підприємства як суб'єкта господарювання. Якісне формування розглянутих елементів сприятиме більш результативному управлінню економічною діяльністю підприємства. Виходячи із поєднання цих складових виникає певна структура. Вона визначає стійкі зв'язки і відносини всередині, основні напрями управлінсько-

го впливу, що забезпечує цілісність. Обґрунтування структури складових є одним із ключових завдань розроблення його загальної концепції. В ході дослідження можна визначити, що організаційно-економічні складові розвитку зернопереробного підприємства мають наступну структуру: суб'єкт, об'єкт, методи, важелі, інструменти, принципи, функції, мета, завдання, фактори впливу та система забезпечення діяльності підприємства. Особливості функціонування вітчизняних зернопереробних підприємств відіграють ключову роль у формуванні організаційно-економічних тенденцій розвитку. Ризиковість зернопереробного бізнесу визначає ряд факторів, таких як: сезонність виробництва, залежність від погодних та кліматичних умов, тривалий період обороту капіталу, велика складність зміни асортименту продукції та технології, ряд інших причин. Війна, що триває в Україні внаслідок російського вторгнення, стала найбільшим з часів Другої світової війни потрясінням для всієї економіки держави. На цьому тлі воєнно-політичний чинник є одним із ключових факторів впливу, що збільшує ступінь невизначеності організаційних та економічних процесів в сільському господарстві і, відповідно, підсилюють вплив ризиків на зернопереробний бізнес. Фінансові ризики для зернопереробних підприємств, перш за все полягають у недостатності фінансових ресурсів для забезпечення ефективної діяльності. Кожен вид ризику має свою специфіку прояву та впливу на економічну безпеку

Рис 3. Тенденції розвитку зернопереробних підприємств

зернопереробних підприємств, що актуалізує питання врахування специфіки галузі під час розробки та впровадження заходів управління економічною діяльністю підприємства. Зерновий сектор займає одне з ключових місць в структурі аграрної економіки України [3].

Тенденції розвитку зернопереробних підприємств важливі для підвищення конкурентоспроможності та вдосконалення технологій виробництва. Вони дозволяють підприємствам розширювати ринки збуту та краще задовольняти потреби споживачів. Врахування сучасних тенденцій сприяє сталому розвитку галузі, зменшенню негативного впливу на довкілля та покращенню іміджу компаній. Крім того, слідування ринковим тенденціям допомагає оптимізувати витрати та генерувати нові ідеї для створення інноваційних продуктів.

Організаційно-економічні тенденції розвитку зернопереробних підприємств визначають необхідність постійного вдосконалення та адаптації до змін у сучасному ринковому середовищі. Підвищення конкурентоспроможності, розширення ринків збуту, вдосконалення виробничих процесів і збільшення інвестицій у новітні технології стають ключовими стратегіями для успішного розвитку підприємств цієї галузі. Крім того, зростаюча увага до екологічних та соціальних аспектів виробництва вимагає від компаній удосконалення своїх практик для забезпечення сталого розвитку. Успішність у реалізації цих тенденцій дозволить зернопереробним підприємствам не лише зберегти, але

й зміцнити своє лідерство на ринку харчових продуктів.

ВИСНОВОК

Отже, постійне вдосконалення виробничих процесів і впровадження інновацій є ключовими факторами для збереження конкурентоспроможності. Відкриття нових ринків збуту і розширення асортименту продукції дозволяють зернопереробним підприємствам більш ефективно задовольняти потреби споживачів і збільшувати доходи від експорту.

Розвиток зернопереробних підприємств є ключовим для підвищення їх конкурентоспроможності та вдосконалення виробничих технологій. Завдяки тенденціям розвитку, підприємства можуть розширювати свої ринки збуту та краще задовольняти споживчі потреби. Їхнє впровадження сучасних сприяє сталому розвитку галузі, зменшує негативний вплив на навколишнє середовище та покращує імідж компаній. Слідування ринковим тенденціям допомагає оптимізувати витрати та створювати нові ідеї для інноваційних продуктів. Врахування актуальних тенденцій дозволяє підприємствам розширювати свої ринки збуту та краще відповідати на запити споживачів. Підприємства, що враховують сучасні тенденції, можуть зменшувати негативний екологічний вплив та підвищувати свій імідж.

Успішний розвиток зернопереробних підприємств залежить від здатності швидко реагувати на зміни у вимогах споживачів та рин-

ку. Таким чином, організаційно-економічні тенденції розвитку вказують на необхідність постійного вдосконалення, інновацій та стратегічної кооперації для забезпечення стійкого росту та процвітання галузі. Ці тенденції також підкреслюють важливість ефективного менеджменту та управлінських рішень, що враховують довгострокові перспективи розвитку. Підприємства, що активно впроваджують новітні технології та маркетингові стратегії, мають більше шансів на успіх у динамічному ринковому середовищі. Загалом, організаційно-економічні тенденції розвитку зернопереробних підприємств є ключем до підвищення їх конкурентоспроможності та стійкості на глобальному ринку.

Література:

1. Васильєв С. В., Олексюк В. О., Масляєва О. О., Орлова С. Організаційно-економічні проблеми ринку зерна в Україні. Агросвіт. № 1. 2023. С. 10—14.

2. Вініченко І. І., Масляєва О. О., Головка Р. А., Кругляк Г. С. Формування ризикозахищеності аграрного підприємництва. Агросвіт. № 24. 2021. С. 23—30.

3. Масляєва О. О., І. О. Ганзюр. Формування організаційно-економічних відносин в агропромислових підприємствах. Агросвіт. 2020. № 4. С. 105—108.

4. Олійник Л. В., Кузнєцова А. П. Методологічні засади формування стратегії розвитку підприємства. Економіка і організація управління. 2018. № 3 (31) 1 С. 18—126.

5. Правдюк Н. А. Ярославський А. О. Формування організаційно-економічного механізму управління економічною безпекою зернопереробних підприємств. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2019. № 8. С. 77—85.

6. Сітковська А. О., Масляєва О. О. Земельно-ресурсний потенціал аграрного сектору: стан та особливості використання. Агросвіт. № 10. 2023. С. 105—108.

7. Ярославський А. О. Проблеми економічного розвитку зернопереробних підприємств в Україні. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". 2017. № 25. Ч. 2. С. 45—47.

8. ТОВ "ДМК "Дніпромлин": продукція найкращої якості у кожному оселю. URL: <https://dnipromlyn.com/pro-kompaniuy>

References:

1. Vasyl'iev, S.V. Oleksiuk, V.O. Masliaieva O.O. and Orlova, S. (2023), "Organizational and

economic problems of the grain market in Ukraine", Ahrosvit, vol. 1, pp. 10—14.

2. Vinichenko, I.I. Masliaieva, O.O. Holovko, R.A. and Kruhliak, H.S. (2021), "Formation of risk protection of agricultural enterprise", Ahrosvit, vol. 24, pp. 23—30.

3. Masliaieva, O.O. and Hanzhur, I.O. (2020), "Formation of organizational and economic relations in agro-industrial enterprises", Ahrosvit, vol. 4, pp. 105—108.

4. Olijnyk, L.V. and Kuznietsova, A.P. (2018), "Methodological principles of the formation of the company's development strategy", Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia, vol. 3 (31) 1, pp. 18—126.

5. Pravdiuk, N.L and Yaroslavs'kyj, A.O. (2019), "Formation of an organizational and economic mechanism for managing the economic security of grain processing enterprises", Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktual'ni pytannia nauky i praktyky, vol. 8, pp. 77—85.

6. Sitkov's'ka, A.O. and Masliaieva, O.O. (2023), "Land-resource potential of the agricultural sector: state and features of use", Ahrosvit, vol. 10, pp. 105—108.

7. Yaroslavs'kyj, A.O. (2017), "Problems of economic development of grain processing enterprises in Ukraine", Naukovyj visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu. Seriia "Ekonomichni nauky", vol. 25, no. 2, pp. 45—47.

8. DMK DNIPROMLYN LLC (2024), "About Company", available at: <https://dnipromlyn.com/pro-kompaniuy> (Accessed 05 June 2024).

Стаття надійшла до редакції 17.06.2024 р.

<https://nauka.com.ua>

Електронне фахове видання

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

Виходить 12 разів на рік

включено до переліку наукових фахових видань України
з питань **ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**
(Категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2019 №1643

Спеціальність 281

e-mail: economy_2008@ukr.net

 viber: +38 050 3820663